

คำประกาศเจตนารมณ์และแถลงการณ์

ฉบับที่ 3

คณะกรรมการผู้หญิงชายแดนใต้
เนื่องในวาระครบรอบหนึ่งปีของการจัดตั้ง

28 เมษายน 2559

ว่าด้วยข้อเสนอเรื่อง “พื้นที่สาธารณะปลอดภัยสำหรับผู้หญิงและทุกคน”

=====

คณะกรรมการผู้หญิงชายแดนใต้ (Women’s Agenda for Peace / PAW) เกิดจากการรวมตัวของกลุ่ม/องค์กรผู้หญิง ที่เป็นนักกิจกรรม นักวิชาการ และผู้นำชุมชน ทั้งชาวพุทธและมุสลิม รวม 23 องค์กร เมื่อวันที่ 28 เมษายน 2558 โดยมีเจตนารมณ์เพื่อร่วมสร้างสันติสุขและสันติภาพในจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทางสันติวิธี

เหตุการณ์ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้กว่า 12 ปี มีผลกระทบทั้งโดยตรงและโดยอ้อมต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อผู้หญิง ในสถานะที่เป็นทั้งแม่ เมีย ลูกสาว พี่สาว น้องสาว ฯลฯ ที่ต้องแบกรับภาระและปัญหาทุกอย่างที่เกิดขึ้นมาอย่างต่อเนื่อง

คณะกรรมการผู้หญิงชายแดนใต้ ตระหนักถึงความทุกข์ยากลำบากอันแสนจะยืดเยื้อยาวนานที่ผู้หญิงต้องแบกรับ จึงใคร่ครวญถึงหนทางที่จะหยุดยั้งผลกระทบที่เกิดแก่ผู้หญิง และสร้างสภาพการณ์ใหม่ที่พึงปรารถนา โดยการจัดเวทีสานเสวนาประชาหารือ เพื่อรับฟังเสียงของผู้หญิงจากภาคประชาสังคมและในชุมชนที่รับผลกระทบจากสถานการณ์ความรุนแรง ประมาณ 500 คน ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2558 ถึงเดือนเมษายน 2559 รวมระยะเวลา 7 เดือน ผลจากการรับฟังความเห็น พบว่า ผู้หญิงต้องการให้พื้นที่สาธารณะ เป็นพื้นที่ที่ปลอดภัย โดยเฉพาะพื้นที่ตลาด/ร้านรวงต่างๆ ถนนหนทางที่สัญจรไปมา โรงเรียน รวมไปถึงศาสนสถาน อย่างมัสยิดและวัด สำหรับผู้หญิงแล้วพื้นที่สาธารณะต่างๆ มีคุณค่าและความหมายต่อผู้หญิงมาก เพราะนอกจากจะมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของผู้หญิงรวมไปถึงมนุษยทุกคน ทุกเพศ ทุกวัยแล้ว ยังมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและค้ำประกันสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนอีกนัยหนึ่งการ รวมไปถึงเป็นพื้นที่ที่ผู้หญิงทุกศาสนาจำเป็นต้องใช้งานเพื่อตอบสนองต่อภารกิจของแม่ เมีย ลูกสาว น้องสาว ฯลฯ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

อย่างกรณีตลาด ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ผู้หญิงรักและต้องการให้ปลอดภัยมากที่สุด เมื่อเทียบกับพื้นที่สาธารณะอื่นๆ เพราะตลาดในมุมมองและความรู้สึกของผู้หญิง เป็นมากกว่าตลาดที่เป็นพื้นที่จับจ่ายใช้สอยทำมาหากิน หรือพื้นที่ทางเศรษฐกิจ แต่ผู้หญิงยังบอกด้วยว่า ตลาดช่วยให้ผู้หญิงรู้สึกมีอำนาจ ทั้งอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจ อำนาจในการตัดสินใจจับจ่ายใช้สอย เป็นพื้นที่ที่ผู้หญิงต้องใช้ประโยชน์มาก เนื่องจากผู้หญิงมีบทบาททางเพศที่ต้องดูแลคนในครอบครัว เป็นแม่บ้านทำกับข้าว ซื้หาสินค้าส่วนตัว และจัดหาสิ่งของจำเป็นสำหรับคนในครอบครัว นอกจากนั้นตลาดยังเป็นจุดพบปะสังสรรค์ เข้าสังคม แลกเปลี่ยนข้อมูล

ข่าวสาร ตลาดนัดเป็นที่ที่ผู้หญิงสามารถใช้พักผ่อนหย่อนใจ มีความสุข ผ่อนคลาย อีกทั้งตลาดยังเป็นพื้นที่
กลางของผู้คนที่มีความหลากหลายทั้งศาสนา เพศ วัย และชาติพันธุ์

อย่างไรก็ตามเราพบว่าที่ผ่านมา เกิดเรื่องน่าเศร้าและน่าตระหนกตกใจ เพราะพื้นที่สาธารณะเหล่านี้
กลายเป็นพื้นที่ไม่ปลอดภัย เกิดเหตุรุนแรงที่ทำให้เด็ก ผู้หญิง และประชาชนที่ไม่ใช่คู่ชู้ตแย้ง ต้องเสียชีวิตและ
บาดเจ็บ ทั้งที่โดนลูกหลงและเจาะจง

ด้วยเหตุนี้ คณะทำงานวาระผู้หญิงชายแดนใต้ จึงขอประกาศเจตนารมณ์ และขอเรียกร้องที่จะ
ปกป้องรักษาพื้นที่สาธารณะให้ปลอดภัย โดยมีข้อเสนอ ดังนี้

ข้อเสนอต่อผู้ใช้อำนาจทุกฝ่าย ทั้งฝ่ายรัฐและฝ่ายเห็นต่างจากรัฐ ขอให้ 1.ยุติการก่อเหตุรุนแรง
และปฏิบัติการทางทหารของทุกฝ่ายในพื้นที่สาธารณะ พร้อมประกาศให้พื้นที่สาธารณะเป็นเขตปลอดอาวุธ
2.ขอให้แสวงหาทางออกจากความขัดแย้งด้วยวิธีการทางการเมือง และให้นำประเด็นพื้นที่สาธารณะปลอดภัย
ของผู้หญิงเป็นวาระสำคัญในการพูดคุย และ 3.เปิดพื้นที่ให้ผู้หญิงภาคประชาสังคมได้ทำงานอย่างปลอดภัย
และเป็นอิสระ เพราะที่ผ่านมาผู้หญิงนักกิจกรรมที่ถูกหวาดระแวงไม่ไว้วางใจ ถูกติดตาม จับตาจากหน่วยงาน
ความมั่นคงและผู้เห็นต่างจากรัฐ จนทำให้รู้สึกกลัวและไม่ปลอดภัย รวมทั้งถูกแทรกแซงจนขาดอิสระในการ
ทำงาน

สำหรับข้อเสนอต่อชุมชน กลุ่ม องค์กร และเครือข่ายภาคประชาสังคมชายแดนใต้ ขอเชิญชวน
ท่านซึ่งเป็นพันธมิตรที่สำคัญของผู้หญิงเรา 1.ให้ร่วมกันสร้างพื้นที่ปลอดภัยสำหรับผู้หญิงทั้งในพื้นที่ของการ
ทำงานเคลื่อนไหวทางสังคมและการทำงานขับเคลื่อนสันติภาพ ตลอดจนช่วยผลักดันให้ข้อเสนอเชิงนโยบาย
พื้นที่สาธารณะปลอดภัยสำหรับผู้หญิงชายแดนใต้เป็นวาระสำคัญที่คู่ชู้ตแย้งต้องรับพิจารณานำไปสู่โต๊ะการ
พูดคุย และ 2.ขอให้ท่านเข้ามามีส่วนร่วมและช่วยกันพัฒนามาตรการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่สาธารณะใน
เขตของท่าน ตามบริบทพื้นที่ ดังเช่นตัวอย่างที่ดีของการช่วยกันดูแลรักษาความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมของ
คนในชุมชนตลาดเทศวิวัฒน์แห่งนี้ จนทำให้ตลาดแห่งนี้ยังคงมีความปลอดภัย และมีมนต์เสน่ห์ที่น่าหลงใหล
โดยเฉพาะการเป็นพื้นที่กลาง ที่ผู้คนหลายศาสนา ทั้งที่เป็นชาวตลาดเอง และคนที่มาจับจ่ายซื้อของ ได้มา
พบปะและทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจร่วมกัน ณ ที่แห่งนี้

สำหรับมาตรการรักษาความปลอดภัยของพื้นที่สาธารณะแต่ละแห่ง ที่ผู้หญิงจากชุมชนต่างๆเสนอต่อ
หน่วยงานภาครัฐ และความมั่นคง รายละเอียดอยู่ในเอกสารข้อเสนอเชิงนโยบาย ขอให้หน่วยงานภาครัฐ และ
ความมั่นคง ได้รับไว้พิจารณา เพื่อทำให้การดูแลรักษาความปลอดภัยของพื้นที่สาธารณะ มาจากการรับฟัง
เสียง และการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยเฉพาะเสียงและมิตินของผู้หญิงที่มักถูกมองข้ามเสมอมา ทั้งๆที่
ผู้หญิงเป็นผู้ใช้ประโยชน์โดยตรงจากพื้นที่ดังกล่าว และจะได้รับผลกระทบโดยตรงเช่นกันหากพื้นที่ดังกล่าวนี้
ไม่ปลอดภัย

ประกาศ ณ ตลาดเทศวิวัฒน์ 1 เทศบาลเมืองปัตตานี

28 เมษายน 2559